

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia2009 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu
przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym
rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich
na lata 2007 - 2013**

Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427 oraz z 2008 r. Nr 98, poz. 634 i Nr 237, poz. 1655) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (Dz. U. Nr 200, poz. 1443 oraz z 2008 r. Nr 24, poz. 147) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2:

a) w ust. 1 w pkt 1 w lit. a tiret trzecie otrzymuje brzmienie:

„- znajdujące się w gospodarstwie budynki i budowle wykorzystywane do produkcji rolnej oraz użytki rolne w gospodarstwie wykorzystywane do prowadzenia działalności rolniczej nie będą stanowiły przedmiotu współwłasności lub współposiadania, z wyjątkiem małżeńskiej wspólności majątkowej,”

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Pomoc może być przyznana osobie fizycznej także w przypadku gdy jej małżonek, przed dniem złożenia przez nią wniosku o przyznanie pomocy, prowadził działalność rolniczą - pod warunkiem, że:

1) zarówno w trakcie trwania małżeństwa, jak i przed zawarciem związku małżeńskiego, małżonkowi nie przyznano pomocy w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich

2004-2006" w zakresie działania "Ułatwianie startu młodym rolnikom" ani w ramach działania "Ułatwianie startu młodym rolnikom" objętego Programem;

2) wcześniej niż w okresie 12 miesięcy przed dniem złożenia tego wniosku, zarówno w trakcie trwania małżeństwa, jak i przed zawarciem związku małżeńskiego, w odniesieniu do małżonka nie zaistniał żaden z przypadków określonych w ust. 2;

3) gospodarstwo małżonka wejdzie w skład małżeńskiej wspólności majątkowej lub odrębnego majątku beneficjenta.”;

2) w § 5 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Warunek, o którym mowa w § 2 ust. 7 pkt 3, powinien być spełniony w terminie 180 dni od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy i zachowany do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pomocy.”;

3) w § 6:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Szczegółowy wykaz kierunków studiów, zawodów i specjalności oraz tytułów kwalifikacyjnych w zakresie rolnictwa, a także rodzaje dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji zawodowych określa załącznik do rozporządzenia.”,

b) w ust. 4 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) odbył staż, o którym mowa w art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, Nr 70, poz. 416 i Nr 171, poz. 1056), obejmujący wykonywanie czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej.”;

4) w § 7 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W przypadku osób fizycznych, o których mowa w ust. 1, warunki określone w § 2:

1) ust. 1:

a) pkt 1 lit. a tiret pierwsze i tiret trzecie - powinny być spełnione od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy, z tym że w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1, warunek określony w § 2 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret trzecie, powinien być spełniony w terminie 180 dni od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy,

b) pkt 1 lit. a tiret drugie – powinien być spełniony w terminie 180 dni od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy,

- c) pkt 1 lit. a tiret czwarte – powinien być spełniony w terminie do dnia upływu 3 lat od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności rolniczej,
- 2) ust. 7 pkt 3 – powinien być spełniony w terminie 180 dni od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy
- oraz zachowane do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pomocy.”;

5) w § 15 w ust. 3 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) nabycia gospodarstwa małżonka - w przypadku, o którym mowa w § 2 ust. 7”;

6) w § 18:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) spełniać warunki, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret pierwsze i tiret trzecie oraz ust. 7 pkt 3, do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pomocy;”,

b) w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) zakup zwierząt hodowlanych w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, stanowiących stado podstawowe – związany z rozpoczęciem produkcji zwierzęcej w gospodarstwie lub postępowaniem genetycznym w zakresie prowadzonej produkcji.”;

7) załącznik do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. 1. Agencja, w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie rozporządzenia, przekaze osobom, którym przyznano pomoc finansową w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, a które nie posiadały wymaganych kwalifikacji zawodowych i są zobowiązane do uzupełnienia wykształcenia, informację o zmianie przepisów w zakresie kwalifikacji zawodowych.

2. W informacji, o której mowa w ust. 1, Agencja wzywa osoby, które posiadają kwalifikacje zawodowe określone w załączniku do rozporządzenia, o którym mowa w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, do przedłożenia we właściwych oddziałach regionalnych Agencji, w terminie 60 dni od dnia otrzymania informacji, dokumentów potwierdzających posiadanie wymaganych kwalifikacji zawodowych.

3. Agencja na podstawie dokumentów, o których mowa w ust. 2, stwierdza czy został spełniony warunek posiadania wymaganych kwalifikacji zawodowych, o czym informuje na piśmie zainteresowane osoby.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej - rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).

**SZCZEGÓŁOWY WYKAZ KIERUNKÓW STUDIÓW, ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI
ORAZ TYTUŁÓW KWALIFIKACYJNYCH W ZAKRESIE ROLNICTWA,
A TAKŻE RODZAJE DOKUMENTÓW POTWIERDZAJĄCYCH POSIADANIE
KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH**

1. Kierunkami studiów pierwszego, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, których ukończenie uznaje się za posiadanie wykształcenia wyższego rolniczego:

- 1) rolnictwo;
- 2) ogrodnictwo;
- 3) weterynaria;
- 4) technika rolnicza i leśna;
- 5) zootechnika;
- 6) architektura krajobrazu.

W przypadku ukończenia studiów na kierunku innym niż wymienione w pkt 1-6 uznaje się za kwalifikacje zawodowe przydatne do prowadzenia działalności rolniczej kierunki studiów, w ramach których zakres kształcenia albo standardy kształcenia obejmują treści związane z rolnictwem w wymiarze łącznym co najmniej 120 godzin.

2. Wykaz zawodów i specjalności wykształcenia rolniczego średniego zawodowego:

- 1) technik rolnik;
- 2) technik ogrodnik;
- 3) technik architektury krajobrazu;
- 4) technik hodowca o specjalności:
 - a) hodowla drobiu,
 - b) hodowla zwierząt;
- 5) technik hodowca koni;
- 6) technik pszczelarz;
- 7) technik rybactwa śródlądowego - w przypadku gdy w gospodarstwie jest prowadzony chów lub hodowla ryb;

- 8) technik weterynarii - w przypadku gdy w gospodarstwie jest prowadzony chów lub hodowla zwierząt;
- 9) technik ekonomista o specjalności:
 - a) ekonomika i rachunkowość przedsiębiorstw rolniczych,
 - b) rachunkowość i rynek rolny;
- 10) technik towaroznawca o specjalności surowce rolne;
- 11) technik agrobiznesu;
- 12) technik mechanizacji rolnictwa;
- 13) technik melioracji wodnych;
- 14) technik inżynierii środowiska i melioracji;
- 15) technik turystyki wiejskiej;
- 16) technik mechanik o specjalności maszyny i urządzenia rolnicze.

3. Wykaz zawodów i specjalności wykształcenia rolniczego zasadniczego zawodowego:

- 1) rolnik;
- 2) ogrodnik;
- 3) pszczelarz;
- 4) mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych;
- 5) rybak śródlądowy - w przypadku gdy w gospodarstwie jest prowadzony chów lub hodowla ryb;
- 6) mechanik maszyn rolniczych;
- 7) mechanik maszyn i urządzeń o specjalności maszyny i urządzenia rolnicze;
- 8) rolnik mechanizator.

4. Za studia podyplomowe w zakresie związanym z rolnictwem uznaje się studia, których program obejmuje co najmniej jedno z następujących zagadnień:

- 1) ekonomika rolnictwa;
- 2) organizacja lub technologia produkcji rolniczej;
- 3) marketing artykułów rolnych;
- 4) rachunkowość rolnicza;
- 5) agrobiznes.

5. Wykaz tytułów kwalifikacyjnych, tytułów zawodowych oraz tytułów zawodowych mistrza w zawodach przydatnych do prowadzenia działalności rolniczej, uzyskiwanych w systemie pozaszkolnym:

- 1) rolnik;
- 2) wykwalifikowany rolnik;
- 3) mistrz rolnik;
- 4) rolnik upraw polowych:
 - a) wykwalifikowany rolnik upraw polowych,
 - b) mistrz - rolnik upraw polowych;
- 5) rolnik łąkarz:
 - a) wykwalifikowany rolnik łąkarz,
 - b) mistrz - rolnik łąkarz;
- 6) rolnik chmielarz:
 - a) wykwalifikowany rolnik chmielarz,
 - b) mistrz - rolnik chmielarz;
- 7) rolnik hodowca bydła:
 - a) wykwalifikowany rolnik hodowca bydła,
 - b) mistrz - rolnik hodowca bydła;
- 8) rolnik hodowca trzody chlewnej:
 - a) wykwalifikowany rolnik hodowca trzody chlewnej,
 - b) mistrz - rolnik hodowca trzody chlewnej;
- 9) rolnik hodowca owiec:
 - a) wykwalifikowany rolnik hodowca owiec,
 - b) mistrz - rolnik hodowca owiec;
- 10) rolnik hodowca koni:
 - a) wykwalifikowany rolnik hodowca koni,
 - b) mistrz - rolnik hodowca koni;
- 11) hodowca drobiu:
 - a) wykwalifikowany hodowca drobiu,
 - b) mistrz - hodowca drobiu;
- 12) hodowca zwierząt futerkowych:
 - a) wykwalifikowany hodowca zwierząt futerkowych,
 - b) mistrz - hodowca zwierząt futerkowych;

- 13) pszczelarz;
- 14) wykwalifikowany pszczelarz;
- 15) mistrz pszczelarz;
- 16) ogrodnik;
- 17) wykwalifikowany ogrodnik;
- 18) mistrz ogrodnik;
- 19) ogrodnik sadownik:
 - a) wykwalifikowany ogrodnik sadownik,
 - b) mistrz - ogrodnik sadownik;
- 20) ogrodnik szkółkarz:
 - a) wykwalifikowany ogrodnik szkółkarz,
 - b) mistrz - ogrodnik szkółkarz;
- 21) ogrodnik warzywnik:
 - a) wykwalifikowany ogrodnik warzywnik,
 - b) mistrz - ogrodnik warzywnik;
- 22) ogrodnik upraw kwiaciarskich:
 - a) wykwalifikowany ogrodnik upraw kwiaciarskich,
 - b) mistrz - ogrodnik upraw kwiaciarskich;
- 23) ogrodnik pieczarkarz:
 - a) wykwalifikowany ogrodnik pieczarkarz,
 - b) mistrz - ogrodnik pieczarkarz;
- 24) traktorzysta - wykwalifikowany traktorzysta;
- 25) traktorzysta kombajnista - wykwalifikowany traktorzysta kombajnista;
- 26) rolnik obsługi maszyn rolniczych - mistrz rolnik obsługi maszyn rolniczych;
- 27) mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych;
- 28) wykwalifikowany mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych;
- 29) mistrz - mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych;
- 30) rybak stawowy - w przypadku gdy w gospodarstwie jest prowadzony chów lub hodowla ryb:
 - a) wykwalifikowany rybak stawowy,
 - b) mistrz - rybak stawowy;
- 31) rybak jeziorowy - w przypadku gdy w gospodarstwie jest prowadzony chów lub hodowla ryb:

a) wykwalifikowany rybak jeziorowy,

b) mistrz - rybak jeziorowy;

32) rybak rzeczny - w przypadku gdy w gospodarstwie jest prowadzony chów lub hodowla ryb:

a) wykwalifikowany rybak rzeczny,

b) mistrz - rybak rzeczny.

33) rybak śródlądowy – w przypadku gdy w gospodarstwie jest prowadzony chów lub hodowla ryb.

6. Inne formy wykształcenia rolniczego równoważne z uzyskaniem tytułów kwalifikacyjnych, o których mowa w ust. 5:

1) zespół przysposobienia rolniczego;

2) szkoła przysposobienia rolniczego.

7. Dokumentem potwierdzającym posiadanie wykształcenia rolniczego:

1) wyższego - jest dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, lub studiów wyższych magisterskich na kierunku wymienionym w ust. 1;

2) średniego - jest świadectwo lub dyplom ukończenia szkoły kształcącej w zawodzie wymienionym w ust. 2;

3) zasadniczego zawodowego - jest świadectwo ukończenia szkoły z uzyskanym tytułem wykwalifikowanego robotnika lub dyplom ukończenia szkoły z tytułem wykwalifikowanego robotnika, albo dyplom uzyskania tytułu zawodowego lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe, w zawodzie wymienionym w ust. 3.

8. Dokumentem potwierdzającym ukończenie studiów podyplomowych jest świadectwo ich ukończenia wraz z wykazem przedmiotów objętych programem studiów oraz ich wymiarem godzinowym.

9. Dokumentem potwierdzającym posiadanie tytułu kwalifikacyjnego w zawodzie przydatnym do prowadzenia działalności rolniczej jest świadectwo z tytułem wykwalifikowanego robotnika lub dyplom z tytułem mistrza, w zawodzie wymienionym w ust. 5, wydane przez państwową komisję egzaminacyjną, lub świadectwo albo

zaświadczenie ukończenia trzech stopni zespołu przysposobienia rolniczego, albo świadectwo ukończenia szkoły przysposobienia rolniczego.

10. Dokumentem potwierdzającym posiadanie wykształcenia innego niż rolnicze:

- 1) wyższego - jest dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku innym niż wymieniony w ust. 1;
- 2) średniego - jest świadectwo ukończenia szkoły średniej ogólnokształcącej albo świadectwo lub dyplom ukończenia szkoły z uzyskanym tytułem zawodowym albo dyplom uzyskania tytułu zawodowego lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie innym niż wymieniony w ust. 2.

11. Dokumentem potwierdzającym posiadanie wykształcenia:

- 1) podstawowego - jest świadectwo ukończenia szkoły podstawowej;
- 2) gimnazjalnego – jest świadectwo ukończenia gimnazjum.

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie zmieniające rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 ma na celu doprecyzowanie przepisów budzących wątpliwości interpretacyjne. Ponadto projektowane rozporządzenie wprowadza przepisy w zakresie potwierdzania posiadania kwalifikacji zawodowych oraz ujednolica ww. przepisy z przepisami obowiązującymi w tym zakresie w ramach działania „Renty strukturalne” oraz proponowaną zmianą przepisów w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”.

Zmiana proponowana w § 1 pkt 1 lit. a projektowanego rozporządzenia ma na celu doprecyzowanie przepisu § 2 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret trzecie dotyczącego kwestii współwłasności gospodarstwa. Zgodnie z obecnym przepisem, pomoc finansowa jest przyznawana osobie fizycznej, która rozpoczyna prowadzenie działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym w rozumieniu art. 55³ Kodeksu cywilnego, pod warunkiem, że gospodarstwo nie będzie stanowiło przedmiotu współwłasności lub współposiadania, z wyjątkiem małżeńskiej wspólności majątkowej. Art. 55³ Kodeksu cywilnego stanowi, że „za gospodarstwo rolne uważa się grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą, oraz prawami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego”. Mając na uwadze brzmienie przepisu § 2 ww. rozporządzenia w związku z art. 55³ Kodeksu cywilnego, należałoby każdemu wnioskodawcy, który posiada na współwłasność, przykładowo, grunty leśne czy też drogę dojazdową, wydawać decyzję o odmowie przyznania pomocy. Wsparcie w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” jest ściśle powiązane z rozpoczęciem prowadzenia działalności rolniczej, pod pojęciem której rozumie się działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej (w tym produkcji warzywniczej, ogrodniczej i sadowniczej). Z punktu widzenia celów tego działania kluczowe znaczenie mają zatem będące w posiadaniu wnioskodawcy użytki rolne (w odniesieniu do których istnieje wymóg minimalnej powierzchni), jako grunty, na których taka działalność jest prowadzona, oraz wszelkie budynki, budowle i urządzenia służące do produkcji rolnej. W planie rozwoju gospodarstwa (biznesplanie), stanowiącym jeden z załączników do wniosku o przyznanie

pomocy, wnioskodawca określa stan, w jakim gospodarstwo znajduje się na dzień złożenia wniosku, oraz przedstawia założenia dotyczące rozwoju gospodarstwa w okresie 5 lat od wypłaty premii, w odniesieniu do powierzchni i rodzaju użytków rolnych, prowadzonej działalności roślinnej lub zwierzęcej, a także posiadanych i docelowych budynków, budowli, maszyn i urządzeń przeznaczonych do produkcji rolnej.

Zamierzeniem prawodawcy, przy formułowaniu przepisu § 2 ust. 1 rozporządzenia, było niedopuszczenie, aby przedmiotem współwłasności były te elementy gospodarstwa, które są bezpośrednio związane z produkcją rolną, ujęte zostaną w biznesplanie i w związku z którymi przyznana zostanie pomoc. Grunty leśne, budynki mieszkalne zlokalizowane na gruncie rolnym czy drogi dojazdowe do pól lub siedliska pozostają bez znaczenia w kontekście celów działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”. Dlatego też wprowadzono przepis stanowiący, że przedmiotem współwłasności, z wyjątkiem małżeńskiej wspólności majątkowej, nie mogą być ani budynki i budowle wykorzystywane do produkcji rolnej, ani użytki rolne wykorzystywane do prowadzenia działalności rolniczej.

Zmiana proponowana w § 1 pkt 1 lit. b projektowanego rozporządzenia ma na celu doprecyzowanie istniejącego przepisu zawartego w § 2 ust. 7 rozporządzenia, który obecnie sformułowany jest w sposób mogący sugerować, że zakaz prowadzenia przez małżonka wnioskodawcy działalności rolniczej wcześniej niż 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy nie odnosi się do okresu przed zawarciem związku małżeńskiego. Ponadto, mając na uwadze osoby, które mają ustanowioną rozdzielność majątkową z małżonkami, wprowadzono zmianę polegającą na tym, że gospodarstwo małżonka może wejść także w skład odrębnego majątku beneficjenta. W przypadku gdy małżonek beneficjenta prowadził działalność rolniczą, należy umożliwić przekazanie gospodarstwa, stanowiącego jego odrębną własność, beneficjentowi. W sytuacji gdy małżonkowie, ustanawiając rozdzielność majątkową, zdecydowali, że każdy z małżonków ma posiadać własny majątek i samodzielnie nim zarządzać, nie można wymagać, aby gospodarstwo weszło w skład wspólności majątkowej.

Zmiany proponowane w § 1 pkt 2, 4 i 6 lit. a projektowanego rozporządzenia mają na celu doprecyzowanie, w jakim terminie powinien zostać spełniony i do jakiego momentu powinien być zachowany warunek określony w § 2 ust. 7 pkt 3 rozporządzenia,

dotyczący wejścia gospodarstwa małżonka w skład małżeńskiej wspólności majątkowej lub odrębnego majątku beneficjenta. Proponuje się, aby warunek ten, zarówno w przypadku osób będących posiadaczami gospodarstwa, jak i tych, którzy dopiero planują rozpoczęcie prowadzenia działalności rolniczej, weryfikowany był na etapie wniosku o płatność, tj. aby beneficjent był obowiązany spełnić ten warunek w ciągu 180 dni od dnia doręczenia mu decyzji o przyznaniu pomocy oraz utrzymać do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pomocy. Oznacza to, że wnioskodawca, którego małżonek prowadził działalność rolniczą nie dłużej niż 12 miesięcy przed dniem wystąpienia przez wnioskodawcę o premię, otrzymywałby decyzję o przyznaniu pomocy z zastrzeżeniem dopełnienia ww. warunku, tj. nabycia gospodarstwa małżonka w terminie 180 dni od dnia doręczenia tej decyzji, co zostało doprecyzowane w § 1 pkt 5 projektowanego rozporządzenia. Beneficjent wraz z wnioskiem o płatność byłby zobligowany do złożenia odpowiedniego dokumentu potwierdzającego, że gospodarstwo małżonka weszło w skład wspólności majątkowej (aktu notarialnego rozszerzającego wspólność ustawową o to gospodarstwo) lub odrębnego majątku beneficjenta. W przypadku niedopełnienia przez beneficjenta tego warunku dyrektor właściwego oddziału regionalnego ARiMR stwierdzałby wygaśnięcie decyzji, a pomoc nie zostałaby wypłacona.

Zmiana zaproponowana w § 1 ust. 1 pkt 3 w lit. a projektowanego rozporządzenia ma na celu ujednolicenie przepisu § 6 ust. 2 obecnie obowiązującego rozporządzenia z tytułem załącznika do rozporządzenia, który jest również zmieniany projektowanym rozporządzeniem. Zmiana zaproponowana w lit. b ma polegać na uznaniu za staż pracy, poza uznawanymi obecnie na podstawie obowiązującego rozporządzenia okresami podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników lub zatrudnienia na stanowisku związanym z prowadzeniem produkcji rolnej, także stażu, o którym mowa w art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, Nr 70, poz. 416 i Nr 171, poz. 1056), obejmującego wykonywanie czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej. Zmiana ta podyktowana jest koniecznością ujednolicenia przepisów w zakresie działań: „Renty strukturalne”, „Ułatwianie startu młodym rolnikom” oraz „Modernizacja gospodarstw rolnych”.

Zgodnie z przepisem § 18 obowiązującego rozporządzenia, beneficjent obowiązany jest wydatkować, w okresie 3 lat od dnia wypłaty pomocy, co najmniej 70% kwoty pomocy na inwestycje określone w biznesplanie, związane z rozwojem gospodarstwa. Wydatki na inwestycje mogą obejmować m.in. zakup zwierząt hodowlanych stanowiących stado podstawowe. Zmiana zaproponowana w § 1 ust. 1 pkt 6 lit. b projektowanego rozporządzenia polega na doprecyzowaniu, że uznawany może być wyłącznie zakup zwierząt hodowlanych w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, tj. spełniających określone warunki zwierząt gospodarskich, do których należą koniowate, bydło, jeleniowate, drób, świnie, owce, kozy, pszczoły miodne i zwierzęta futerkowe. Zamierzeniem prawodawcy nie było bowiem dopuszczenie w ramach przedmiotowego działania, które jest ściśle związane z prowadzeniem działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym, zakupu zwierząt hodowlanych innych niż gospodarskie.

Zmiana zaproponowana w § 1 ust. 1 pkt 7 projektowanego rozporządzenia, tj. dotycząca załącznika do obowiązującego rozporządzenia, jest wyjściem naprzeciw licznym postulatom i uwagom organizacji społeczno-zawodowych rolników i samych rolników w zakresie kwalifikacji rolniczych. Ma ona na celu przede wszystkim poszerzenie katalogu zawodów i specjalności w zakresie wykształcenia rolniczego zasadniczego zawodowego i średniego zawodowego o pięć zawodów: technik turystyki wiejskiej, technik mechanik o specjalności maszyny i urządzenia rolnicze, mechanik maszyn rolniczych, mechanik maszyn i urządzeń o specjalności: maszyny i urządzenia rolnicze, rolnik mechanizator. Ponadto w związku z przepisami dotyczącymi egzaminu kwalifikacyjnego, tj. rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej oraz Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 12 października 1993 r. w sprawie zasad i warunków podnoszenia kwalifikacji zawodowych i wykształcenia ogólnego dorosłych (Dz. U. Nr 103, poz. 472, z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 lutego 2006 r. w sprawie uzyskiwania i uzupełniania przez osoby dorosłe wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych (Dz. U. Nr 31, poz. 216), które określają, że egzamin kwalifikacyjny przeprowadza się na tytuł zawodowy odpowiadający nazwie zawodu występującego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, doprecyzowano wykaz tytułów kwalifikacyjnych w zawodach przydatnych do prowadzenia działalności rolniczej, uzyskiwanych w systemie

pozaszkolnym o cztery tytuły: rolnik, pszczelarz, ogrodnik, mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych.

Propozycja zmiany rozporządzenia dotycząca poszerzenia listy zawodów i specjalności została poprzedzona głęboką analizą dokumentacji programowej dla wskazanych zawodów i specjalności. Zakresy kształcenia w proponowanych zawodach i specjalnościach obejmują zagadnienia związane z procesami produkcyjnymi w rolnictwie, w stopniu umożliwiającym przygotowanie do prowadzenia gospodarstwa rolnego. Na podstawie weryfikacji i oceny dokumentacji programowej dla powyższych zawodów i specjalności ustalono, że problematyka kształcenia w tych zawodach i specjalnościach dotyczy w części procesów technologicznych z zakresu podstaw produkcji roślinnej, produkcji zwierzęcej, produkcji ogrodniczej lub mechanizacji rolnictwa.

Wprowadza się również zmianę w przepisach dotyczących kwalifikacji osób, które ukończyły studia wyższe na kierunkach innych niż wymienione w ust. 6 pkt 1-6 załącznika do rozporządzenia. Proponuje się uznać za kwalifikacje zawodowe przydatne do prowadzenia działalności rolniczej kierunki studiów, w ramach których zakres kształcenia albo standardy kształcenia obejmują treści związane z rolnictwem w wymiarze łącznym co najmniej 120 godzin. Zmiana ta stanowi zarówno doprecyzowanie, jak i uproszczenie dotychczasowego przepisu oraz umożliwia zaliczenie wszystkich treści dotyczących rolnictwa, gdyż dotychczasowe brzmienie przepisu „kierunki studiów, na których w zakres kształcenia wchodziły przedmioty dotyczące technologii produkcji roślinnej lub zwierzęcej” było zawężające. Standardy kształcenia dla poszczególnych kierunków i poziomów kształcenia zostały określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. Nr 164, poz. 1166). W rozporządzeniu tym zostały określone składniki treści kształcenia wraz z wymiarem godzin.

Ponadto proponuje się, aby potwierdzeniem posiadania średniego wykształcenia rolniczego było świadectwo lub dyplom ukończenia szkoły kształcącej w zawodach wymienionych w załączniku do rozporządzenia, a nie jak obecnie - dyplom uzyskania tytułu zawodowego lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Posiadanie świadectwa ukończenia średniej szkoły rolniczej kształcącej w zawodach wymienionych

w załączniku do rozporządzenia jest wystarczające dla spełnienia wymogu posiadania odpowiednich kwalifikacji zawodowych na poziomie średnim.

Pozostałe zmiany wprowadzane do załącznika mają na celu ujednolicenie go z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Renty strukturalne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (Dz. U. Nr 109, poz. 750, z późn. zm.), m.in. poprzez dodanie ust. 7-11, określających rodzaje dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji zawodowych. Uzupełnienie załącznika w tym zakresie przyczyni się do wyklarowania wymogów dotyczących wykształcenia rolniczego, tak aby były one jasne i bardziej zrozumiałe dla potencjalnych beneficjentów. Analogiczne zmiany w zakresie uznawania kwalifikacji zawodowych planuje się wprowadzić w przypadku działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”.

W ramach przedmiotowego działania pomoc przyznaje się osobie, która posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe lub uzupełni wykształcenie w okresie 3 lat od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy. Po wejściu w życie projektowanego rozporządzenia zobowiązanie uzupełnienia wykształcenia będzie automatycznie uważane za spełnione w przypadku osób, na które przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zobowiązanie takie zostało nałożone, mających kwalifikacje, które w myśl dotychczas obowiązujących przepisów nie były uznawane za kwalifikacje zawodowe rolnicze, a zgodnie z przepisami projektowanego rozporządzenia będą wystarczające do uznania warunku posiadania kwalifikacji zawodowych za spełniony. Projektowane rozporządzenie przewiduje, że po jego wejściu w życie Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa poinformuje o zmianie przepisów w zakresie kwalifikacji zawodowych wszystkich beneficjentów zobowiązanych do uzupełnienia wykształcenia, wzywając spośród nich do przedłożenia odpowiednich dokumentów te osoby, które w myśl przepisów projektowanego rozporządzenia będą posiadać wystarczające kwalifikacje.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projektowane rozporządzenie jest korzystne z punktu widzenia potencjalnych beneficjentów. Proponowane zmiany mają na celu przede wszystkim doprecyzowanie istniejących przepisów tak, aby nie budziły one wątpliwości interpretacyjnych i były klarowne dla instytucji wdrażającej oraz dla potencjalnych beneficjentów. Szczególnie ważne jest precyzyjne uregulowanie kwestii własności gospodarstwa, która obecnie budzi wiele niejasności i interpretacji niezgodnych z zamierzeniem prawodawcy, skutkujących odmową przyznania pomocy młodym rolnikom posiadającym na współwłasność lub współposiadanie np. grunty leśne lub drogi dojazdowe do pól. Z powyższego względu ważne jest, aby projektowane rozporządzenie regulujące pewne sporne i niejasne kwestie weszło w życie jak najszybciej, tj. z dniem ogłoszenia. Zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

Projekt rozporządzenia został ujęty w Programie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na I półrocze 2009 r.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowane rozporządzenie

Projektowane rozporządzenie dotyczy wnioskodawców i beneficjentów działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”.

2. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Budżet działania określony został w Programie, przyjętym przez Komisję Europejską w drodze decyzji z dnia 7 września 2007 r. Na realizację działania w okresie programowania 2007-2013 przeznaczono kwotę 420 mln euro, z czego 315 mln euro (75%) pochodzić będzie z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, natomiast 105 mln euro (25%) pokryte zostanie z publicznych środków krajowych (budżet państwa). Środki dostępne w ramach działania na rok 2008 zostały określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającym rozporządzenie z dnia 27 lutego 2008 r. w sprawie podziału środków Programu Rozwoju

Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 34, poz. 199). Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków budżetu państwa, związanych z koniecznością współfinansowania tego działania przez budżet krajowy.

3. Wpływ projektowanego rozporządzenia na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

4. Wpływ projektowanego rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

5. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.

6. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został wysłany do:

- 1) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych;
- 2) Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZ „Solidarność”;
- 3) Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
- 4) Związku Zawodowego Rolnictwa „Samoobrona”;
- 5) Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
- 6) Federacji Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
- 7) Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników;
- 8) Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych;
- 9) Krajowej Rady Izb Rolniczych;
- 10) Krajowej Izby Gospodarczej, Komitetu Rolnictwa i Obrotu Rolnego;
- 11) Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”;
- 12) Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich;
- 13) Krajowej Rady Spółdzielczej;
- 14) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych;
- 15) Związku Zawodowego Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”;

16) Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa RP.

Powyższe organizacje, z wyjątkiem Krajowej Izby Gospodarczej (KIG), nie zgłosiły uwag do przedłożonego projektu. KIG przedłożyła do rozważenia propozycję zmiany rozporządzenia polegającą na umożliwieniu osobom, które w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy były już posiadaczami gospodarstwa (czyli m.in. wszystkim osobom, które składały wnioski do 30 czerwca 2008 r.), spełnienia warunku dotyczącego minimalnej powierzchni gospodarstwa do momentu upływu 180 dni od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy, tak jak to ma miejsce w przypadku osób, które w chwili wystąpienia o wsparcie nie prowadzą jeszcze działalności rolniczej i dopiero planują przejęcie gospodarstwa. Przepisy obowiązującego rozporządzenia stanowią bowiem, że wnioskodawcy będący posiadaczami gospodarstwa wymóg minimalnej powierzchni gospodarstwa muszą spełnić najpóźniej w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy. Ponadto zaproponowano, aby przy ustalaniu minimalnej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie uwzględniana była również powierzchnia użytków stanowiących przedmiot dzierżawy od osób prywatnych.

Propozycje ww. zmian nie zostały uwzględnione, przy czym do KIG przesłano szczegółowe wyjaśnienia dotyczące przyczyn nieuwzięcia pod uwagę zgłoszonych sugestii.

W szczególności podkreślono, że na spełnienie kryterium minimalnej powierzchni gospodarstwa posiadacze gospodarstw dysponują od momentu przejęcia gospodarstwa podobną ilością czasu jak osoby, które w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy nie prowadzą jeszcze działalności rolniczej. Terminy spełnienia tego wymogu określone zostały w przepisach rozporządzenia z dnia 17 października 2007 r., które weszło w życie 30 października 2007 r. Od dnia ogłoszenia rozporządzenia potencjalni wnioskodawcy mieli możliwość zapoznania się z zasadami przyznawania premii, a co za tym idzie, wstępnego przygotowania się do wystąpienia o wsparcie, w szczególności do spełnienia wymogów, które wiązały się z koniecznością zawarcia umów notarialnych (zakup, darowizna lub dzierżawa nieruchomości), czy też uregulowaniem istniejących stanów prawnych (sprawy majątkowe, spadkowe, współwłasność gruntów).

Wyjaśniono również, że na obecnym etapie naboru wniosków nie istnieje możliwość zmiany zasad naboru i terminu na spełnienie kryterium minimalnej powierzchni gospodarstwa, zwłaszcza w odniesieniu do osób, które wystąpiły o wsparcie finansowe

do 30 czerwca 2008 r., gdyż w ich przypadku postępowania administracyjne w sprawie przyznania pomocy już się zakończyły.

Zwrócono także uwagę, że ograniczenie określone w przepisach PROW 2007-2013 oraz obowiązującego rozporządzenia, polegające na uwzględnianiu, przy ustalaniu minimalnej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie, powierzchni użytków stanowiących przedmiot dzierżawy wyłącznie z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa lub od jednostek samorządu terytorialnego (pod warunkiem zawarcia umowy dzierżawy na wymagany w rozporządzeniu okres), jest zasadne w kontekście zobowiązania beneficjenta do prowadzenia gospodarstwa, na które przyznano pomoc, oraz do realizacji założeń biznesplanu do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pomocy. W przypadku dzierżawy części gospodarstwa od osoby prywatnej, istnieje bowiem większe ryzyko wypowiedzenia dzierżawy przez wydzierżawiającego. Konsekwencje takiej sytuacji, w postaci trudności z wypełnieniem zobowiązań, a co za tym idzie zagrożenia koniecznością zwrotu otrzymanych środków finansowych, ponosi beneficjent.
